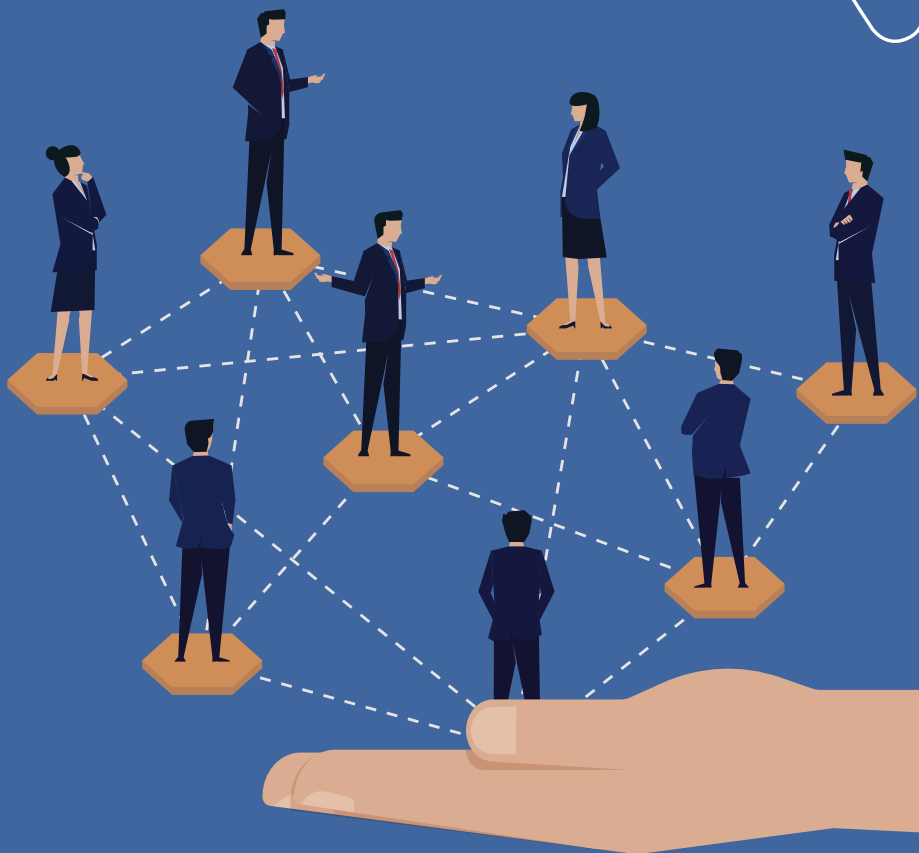

**Praktiski soļi,
kā lietot rīku**

“Deputāti uz Delnas”

Apskati, atlasi, analizē

www.deputatiuzdelnas.lv

Biedrība “Sabiedrība par atklātību - Delna” ir starptautiskās pretkorupcijas organizācijas *Transparency International* Latvijas nodaļa. Delna ir Latvijas vadošā nevalstiskā organizācija pretkorupcijas jomā. Delnas mērķis ir veidot atklātu, taisnīgu un demokrātisku sabiedrību, kas ir brīva no korupcijas politikā, valsts un privātajā sektorā, kā arī personu savstarpējās attiecībās.

Praktiski soļi, kā lietot rīku “Deputāti uz Delnas”. Šis izdevums ir sagatavots projekta „Integrity Watch. Digitāli rīki cīņai pret politisko korupciju Eiropā” (Integrity Watch: Digital Tools to Fight Political Corruption in Europe), ko finansē Eiropas Komisija, paspārnē.

Autors: Olafs Grigus (Delna)

Izdevumu bez maksas iespējams lejupielādēt vietnē: www.delna.lv

Šo projektu finansēja Eiropas Savienības Iekšējās drošības fonds - policija. Šīs publikācijas saturs atspoguļo tikai autoru viedokli un ir tikai viņu atbildība. Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par tajā ietvertās informācijas izmantošanu.

Šo projektu līdzfinansēja un atbalstīja Latvijas Republikas Kultūras ministrija

Kultūras ministrija

© 2021 “Sabiedrība par atklātību - Delna”. Visas tiesības paturētas. Daļēja vai pilnīga reproducēšana ir atļauta, ja tiek norādīta atsauce uz Delnu un ja šāds daļēji vai pilnīgi reproducēts dokuments netiek pārdots vai iekļauts pārdotos darbos. Ja šādā reprodukcijā tiek pielāgots vai mainīts oriģinālais saturs, jālūdz rakstveida atļauja Delnai.

Publicēts 2021. gada martā

© Vāka attēls: Shutterstock.com

Izdevumā ietvertie attēli satur informāciju no www.deputatiuzdelnas.lv

Saturs

Kas ir “Deputāti uz Delnas”	4
Politisko organizāciju finansējuma avoti un izdevumi	6
Ziedojumi politiskajām organizācijām	6
Politisko partiju biedru naudas	10
Saeimas deputātu maksājumi politiskajām organizācijām	12
Politisko organizāciju izdevumi	16
Saeimas deputātu amatpersonu deklarācijas	18
Deputātu datubāze	20
Informācijas atjaunošana un precizitāte	22

Kas ir “Deputāti uz Delnas”

Biedrība “Sabiedrība par atklātību – Delna” ar savu iniciatīvu “Deputāti uz Delnas” vēlas **veicināt pilsoņu līdzdalību vēlēšanās, politiku un vēlētāju atbildīgumu, un radīt pret korupciju neiecietīgu vidi.**

Delna jau kopš 2010. gada apkopo un publicē informāciju par deputātu kandidātiem vietnē www.deputatiuzdelnas.lv. Informācija bijusi noderīga vēlētajiem, palīdzot vērtēt kandidātus un izvēloties, kuriem nākamos četrus gadus uzticēt pārstāvību.

Sākotnēji datubāzē bija iekļauta informācija par deputātu publiskajiem izteikumiem un līdzšinējām izvēlēm, pieņemot politiskus lēmumus. Publicētā datubāze ir vairākkārt atjaunināta.

2021. gadā veiktais atjauninājums iezīmējis būtiskas pārmaiņas tajā, kāda veida informāciju Delna apkopo un publicē. **Mēs esam padarījuši pieejamu ievērojami lielāku datu klāstu kā jebkad iepriekš.** Šobrīd izveidotais rīks ir pirmais solis jaunā virzienā, kas paredz **arvien plašāku pieeju datiem un to lietošanu.**

Tā vietā, lai fokusētos uz deputātu pieņemtiem politiskiem lēmumiem un izteikumiem, jaunajā datubāzē ir apkopoti un publicēti dati par:

- **politisko partiju un apvienību finansējumu;**
- **Saeimas deputātu amatpersonas deklarācijām.**

Šī jaunā pieeja datubāzes veidošanā ir daļa no plašāka projekta ar nosaukumu “Integrity Watch: Digital Tools to Fight Political Corruption in Europe”, ko finansē Eiropas Komisija un vada starptautiskās pretkorupcijas organizācijas *Transparency International* sekretariāts un *Transparency International EU* birojs Briselē.

Projekta ietvaros ir paredzēts attīstīt uz datiem balstītus digitālus rīkus **astoņās Eiropas Savienības valstīs:** Latvijā, Francijā, Grieķijā, Itālijā, Lietuvā, Nīderlandē, Spānijā un Slovēnijā. Līdzīgi rīki jau iepriekš radīti Lielbritānijā, Polijā un Čīlē.

Izmantojot Latvijas digitālo rīku “Deputāti uz Delnas”, lietotāji var piekļūt arī “Integrity Watch EU” digitālajam rīkam un citiem projekta partneru nacionālajiem rīkiem.

Politisko organizāciju finansējuma avoti un izdevumi

Mājaslapā www.deputatiuzdelnas.lv apkopota informācija par politisko organizāciju (partiju un to apvienību) saņemto privāto finansējumu (ziedojumi un biedru nauda). Informācija par organizāciju saņemto valsts finansējumu pieejama arī Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) mājaslapā.

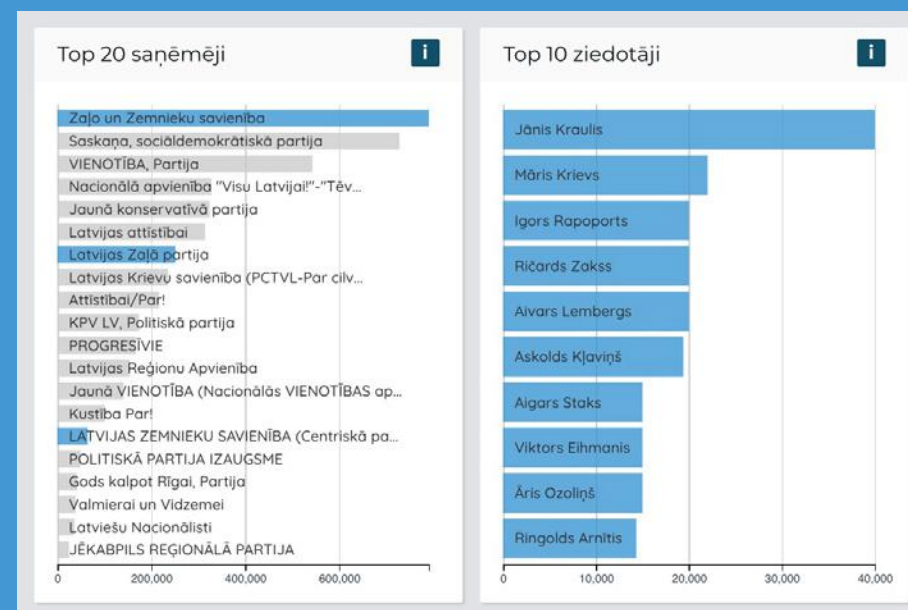

Sadaļā [privātie ziedojumi](#) ir pieejama informācija par visiem ziedojumiem, kas veikti Latvijas politiskajām organizācijām, ieskaitot ziedotāju vārdus.

Digitālais rīks ļauj veikt šādas darbības:

1. Salīdzināt dažādu partiju un to apvienību kopējo privāto ziedojumu apjomu.

Ņemiet vērā, ka ziedojumu apkopojumā nav iekļauti partiju saņemtie biedru naudu maksājumi! Tas, cik lielu daļu no kopējā finansējuma veido biedru naudas, ļoti lielā mērā atšķiras starp partijām.

Ziedojumi politiskajām organizācijām (2018–2019)

2. Redzēt kopējo organizācijas privāto ziedojumu apjomu dažādos gados.

Pievērsiet uzmanību politisko partiju apvienībām! No septiņiem 13. Saeimā iekļuvušajiem sarakstiem trīs veidoja nevis atsevišķas partijas, bet partiju apvienības. Lai iegūtu pilnu informāciju par sev interesējošo sarakstu, vispirms noskaidrojiet, kādas partijas vēlēšanu sarakstā ietilpa. Apkopojot datus mājaslapā, atzīmējiet visas saistītās organizācijas.

3. Redzēt ziedojuma veidu.

Ziedojumu iespējams nodot ne vien finansiālā veidā, bet arī kā mantu vai pakalpojumu. Riņķa diagrammā iespējams izvēlēties vēlamo ziedojuma veidu, kas attiecīgi izmainīs attēloto informāciju citās sadaļās.

4. Ziedotāju atlase un ranžēšana.

Iespējams apskatīt informāciju par visiem privātajiem ziedotājiem, sakārtojot tos pēc ziedojuma apjoma, datuma, ziedotāja vārda un saņemto politiskās organizācijas. Spiežot uz konkrēta organizācijas lielākā ziedotāja, iespējams uzzināt, vai persona veikusi ziedojumus arī citām organizācijām.

Atcerieties, ka konkrētajā sadaļā nav iekļauti biedru naudu maksājumi.

Atsevišķi partiju biedri mēdz kā biedra naudu iemaksāt summas, kas būtiski pārsniedz vidējā partijas ziedotāja iemaksāto. Aprēķinot vidējā ziedotāja veikto iemaksu, jābūt uzmanīgam.

Mājaslapā pagaidām nav iespējams noteikt unikālo maksātāju skaitu, proti,

cik dažādi cilvēki ir veikuši iemaksas. Unikālo maksātāju skaitu noteikšanai šobrīd nepieciešama datu kopas papildu apstrāde, piemēram, izmantojot MS Excel. Nepieciešamos datu failus iespējams iegūt vai nu portālā, vai sazinoties ar Delnas komandu. Aprēķinā izmantojot maksājumu kopskaitu, netiks ņemts vērā apstākļi, ka atsevišķi ziedotāji veic regulārus nelielus maksājumus.

Ziedojumi						
Nr	Partija	Ziedojuma veids	Vērtība	Ziedotājs	Personas Kods	Datums
1	VIENOTĪBA, Partija	Nauda	€ 21,500.00	Arnis Vējš	190268-****	14/1/2019
2	VIENOTĪBA, Partija	Nauda	€ 21,500.00	Arnis Vējš	190268-****	10/4/2018
3	Latvijas attīstībai	Nauda	€ 21,500.00	Olafs Berķis	121156-****	1/2/2019
4	Latvijas attīstībai	Nauda	€ 21,500.00	Olafs Berķis	121156-****	21/9/2018
5	Latvijas attīstībai	Nauda	€ 21,500.00	Jānis Berķis	190784-****	21/3/2018
6	Latvijas attīstībai	Nauda	€ 21,500.00	Jelena Pankeviča	130377-****	18/2/2019
7	Latvijas attīstībai	Nauda	€ 21,500.00	Jelena Pankeviča	130377-****	26/9/2018
8	Jaunā konservatīvā partija	Nauda	€ 21,500.00	Gints Dandzbergs	230567-****	27/3/2019
9	Jaunā konservatīvā partija	Nauda	€ 21,500.00	Gints Dandzbergs	230567-****	26/3/2018
10	Zaļo un Zemnieku savienība	Nauda	€ 20,000.00	Jānis Kraulis	311064-****	18/6/2018
11	VIENOTĪBA, Partija	Nauda	€ 20,000.00	Uldis Putniņš	031272-****	23/12/2019
12	VIENOTĪBA, Partija	Nauda	€ 20,000.00	Normunds Bergs	100263-****	18/3/2019
13	VIENOTĪBA, Partija	Nauda	€ 20,000.00	Inese Andersone	010481-****	30/8/2018
14	VIENOTĪBA, Partija	Nauda	€ 20,000.00	Didzis Liepkalns	190462-****	16/5/2018
15	Saskaņa, sociāldemokrātiskā partija	Nauda	€ 20,000.00	Vladimirs Solomatins	131158-****	18/5/2018
16	Latvijas Zaļā partija	Nauda	€ 20,000.00	Jānis Kraulis	311064-****	20/12/2019
17	Latvijas Zaļā partija	Nauda	€ 20,000.00	Igoris Rapoportis	14126x-****	18/12/2019
18	Latvijas attīstībai	Nauda	€ 20,000.00	Uldis Mierkalns	051173-****	29/1/2019
19	Latvijas attīstībai	Nauda	€ 20,000.00	Uldis Mierkalns	051173-****	7/11/2018
20	Latvijas attīstībai	Nauda	€ 20,000.00	Jānis Berķis	190784-****	27/6/2019
21	Jaunā VIENOTĪBA (Nacionālās VIENOTĪBAS apvienība; Partijas Jaunais laiks, partijas Pilsboniskā savienība un partijas Sabiedrība Citai Politikai apvienība; VIENOTĪBA)	Nauda	€ 20,000.00	Jānis Bergs	140370-****	26/12/2019
22	Gods kalpot Rīgai, Partija	Nauda	€ 20,000.00	Jānis Timma	020792-****	7/9/2018
23	Attīstībai/Pārī	Nauda	€ 20,000.00	Artis Pabriks	220366-****	10/3/2018
24	Latvijas Zaļā partija	Nauda	€ 19,400.00	Askolds Kļaviņš	190366-****	19/12/2019
25	VIENOTĪBA, Partija	Nauda	€ 18,000.00	Sandra Kalniete	221252-****	17/4/2019

Showing 1 to 25 of 10,897 entries

Show 25 entries

Previous 1 2 3 4 5 ... 436 Next

Lielākie ziedojumu maksājumi politiskajām organizācijām (2018–2019)

Politisko partiju biedru naudas

Partiju biedru naudas sadaļā ir publicēta informācija par iemaksātajām biedru naudām Latvijas politiskajām partijām.

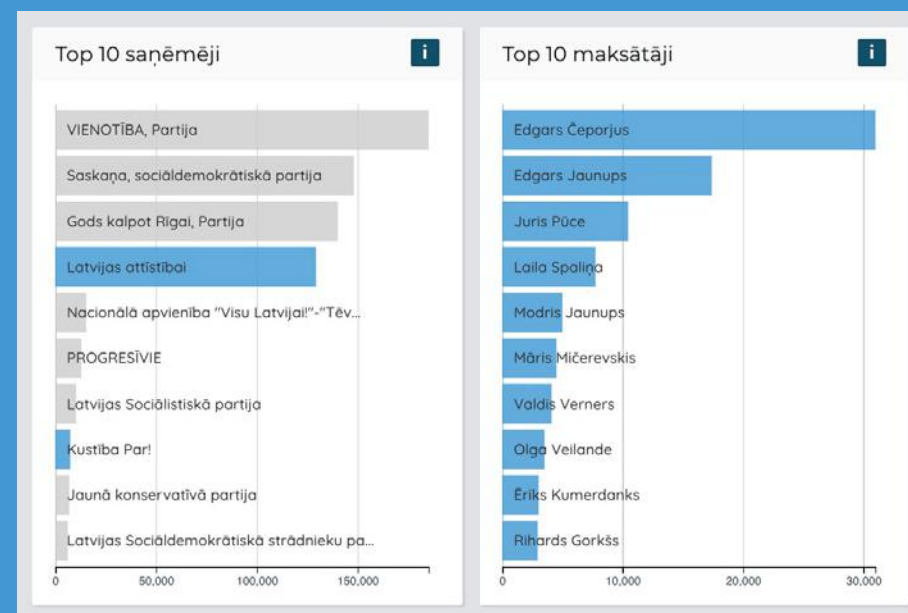
Digitālais rīks ļauj veikt šādas darbības:

1. Salīdzināt politisko partiju kopējos ieņēmumus, kas gūti no biedru naudām.

Ņemiet vērā, ka šajā sadaļā organizāciju sarakstā atšķirībā no ziedojumu sadaļas **atradīsiet tikai politiskās partijas un nevis to apvienības!** Apvienību “biedri” savukārt ir politiskās partijas. Attiecīgi, ja vēlaties iegūt informāciju par partiju apvienībām vai apvienotiem vēlēšanu sarakstiem, **pašiem jāatlasa vajadzīgās partijas.**

2. Apskatīt kopējos ieņēmumus no biedru naudām pa gadiem.

Pievērsiet uzmanību faktam, ka atšķirībā no ziedojumiem **datubāzē nav iekļauti visi biedru naudu maksājumi.** Proti, likums nosaka partijām pienākumu ziņot tikai par to biedru maksājumiem, kuru iemaksātās biedru naudas pārsniedz vienu minimālo mēnešalgu. Attiecīgi datubāzē nav iekļautas nelielās biedru naudas, radot maldīgu priekšstatu, ka lielu finansētāju maksājumi sastāda lielāku partiju kopējā finansējuma apjomu, nekā tas realitātē ir. Lai iegūtu pilnīgāku priekšstatu par partijas saņemto biedru naudu apjomu, KNAB mājaslapā **nepieciešams iepazīties ar partijas sniegto gada deklarāciju, kurā norādīta kopējā biedru naudās saņemtā summa.**

Biedra naudu maksājumi politiskajām organizācijām (2018–2019)

3. Salīdzināt lielāko biedru naudu maksātāju aktivitāti.

Kā iepriekš norādīts, jāņem vērā, ka atsevišķu partiju **ziedotāji nereti mēdz iemaksas veikt biedru naudas formā.** Attiecīgi pilnīgāku ainu iespējams iegūt šīs divas kategorijas summējot. Nošķīrums tomēr mums sniedz nedaudz papildinošu informāciju, jo **ļauj identificēt, kuri lielie maksātāji ir partiju biedri.** Partiju biedru saraksti šobrīd netiek publicēti, tāpēc šī informācija var būt noderīga.

Saeimas deputātu maksājumi politiskajām organizācijām

Šajā sadaļā pieejama informācija **par visiem ziedojumiem un biedru naudām (kopsumma),** ko politiskajām organizācijām ir **iemaksājuši 13. Saeimas deputāti.**

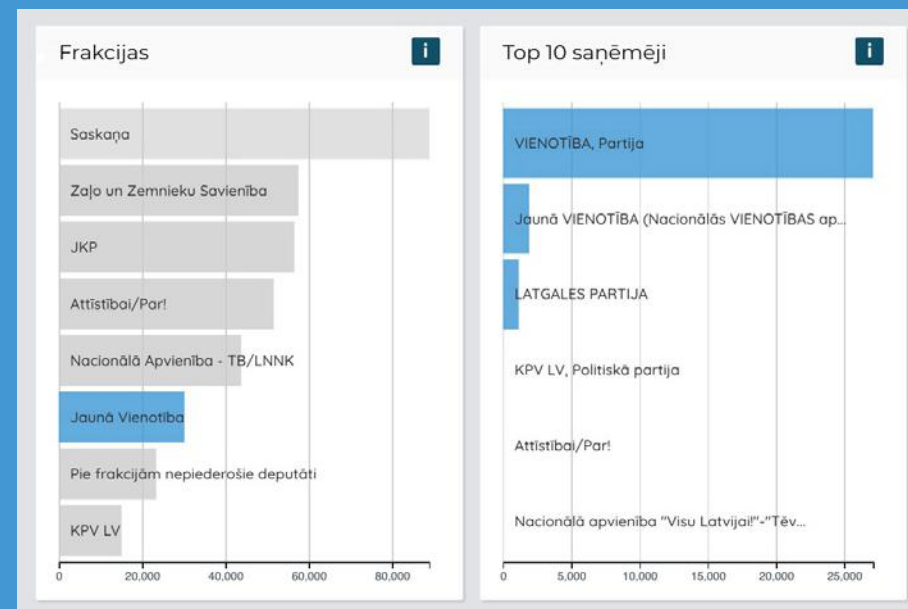
Digitālais rīks ļauj veikt šādas darbības:

1. Salīdzināt Saeimas frakciju vai tām nepiederošo deputātu grupas veikto maksājumu kopējo summu.

Šeit deputātu maksājumi sadalīti pēc to frakcijām, neatkarīgi no tā, kas ir saņemošā organizācija. Jāņem vērā, ka **ziedotāji mēdz veikt maksājumus dažādām politiskajām partijām arī tad, ja tās neietilpst vienā partiju apvienībā.** Attiecīgi frakcijas maksājumu kopsumma ne obligāti ir vienāda ar deputātu maksājumiem konkrēti savām partijām (skat. nākamo punktu).

2. Uzzināt dažādu politisko organizāciju no deputātiem saņemto ziedojumu kopējo summu.

Atzīmējot interesējošās frakcijas, **iespējams redzēt arī to deputātu maksājumu saņēmējorganizācijas.** Tādējādi ērti redzams, vai frakcijas un deputātu grupas finansē dažādas politiskās organizācijas. Tāpat varam salīdzināt, vai frakcijas deputāti savas iemaksas veic partiju apvienības vai atsevišķas partijas kasē.

Frakcijas deputātu maksājumu galamērķis (2018–2019)

3. Redzēt Saeimas deputātu kopējās iemaksas pa gadiem.

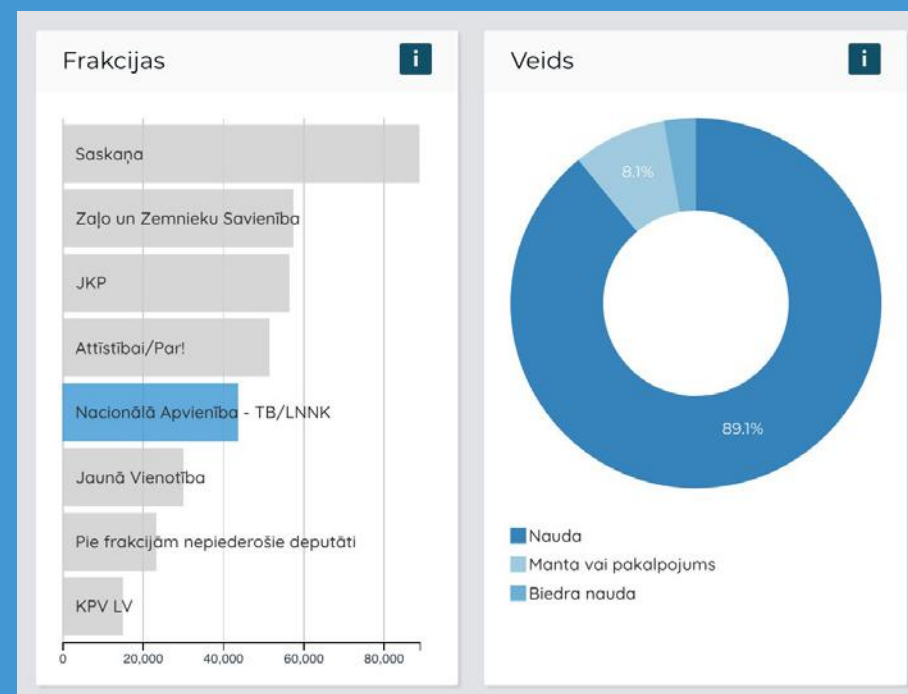
Iespējams salīdzināt izvēlēto frakciju un deputātu grupu maksājumu kopsummu konkrētos gados. Aplūkojot šos datus, var atlasīt arī saņemošās organizācijas.

4. Salīdzināt, kādā veidā veiktas deputātu kopējās iemaksas.

Riņķa diagrammā iespējams nošķirt biedru naudas no ziedojumiem un pakalpojumu sniegšanas.

5. Iespējams identificēt deputātus, kuri veikuši lielākos maksājumus.

Rīks ļauj sakārtot informāciju par visiem deputātu maksājumiem pēc maksājuma datuma, vērtības, maksātāja vārda un politiskās organizācijas, kas saņēmusi maksājumu. Jāņem vērā, ka daudzi viena deputāta veikti nelielu summu maksājumi šeit netiek summēti, un attiecīgi šie dati nav bez papildu aprēķinu veikšanas izmantojami lielāko finansētāju identifikācijai deputātu starpā.

Frakcijas deputātu maksājumu veidi (2018–2019)

Politisko organizāciju izdevumi

Šajā sadaļā var iegūt informāciju par 20 lielāko finansējumu saņēmušo Latvijas politisko organizāciju izdevumiem.

Digitālais rīks ļauj:

1. Salīdzināt politisko organizāciju kopējos izdevumus.

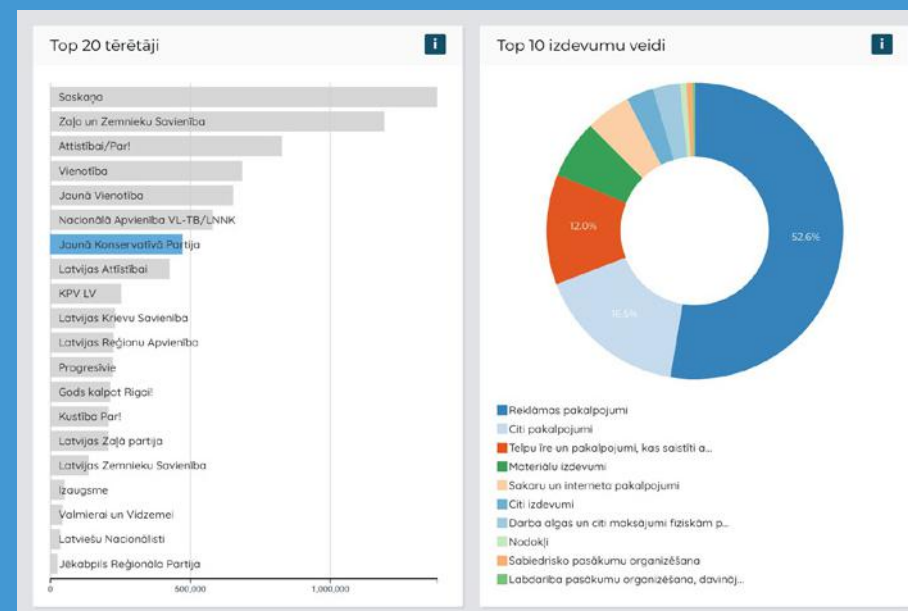
Ja vēlaties uzzināt pilno informāciju par politisko partiju apvienībām, atcerieties atzīmēt ne vien pašu apvienību, bet arī tajā ietilpstošās partijas! Tomēr ņemiet vērā, ka apvienībā ietilpstošās partijas, kas saņēmušas nelielu finansējuma apjomu, var nebūt iekļautas sarakstā.

2. Redzēt kopējos izdevumus pa gadiem.

Iespējams finansējuma apjomu aplūkot atsevišķu gadu griezumā.

3. Salīdzināt dažādu izdevumu kopējo vērtību.

Iespējams salīdzināt, kāds finansējuma apjoms tērēts dažādām izdevumu pozīcijām, un identificēt, kādas ir bijušas dažādo organizāciju tēriņu prioritātes.

Politiskās organizācijas izdevumu pozīcijas (2018–2019)

Saeimas deputātu amatpersonu deklarācijas

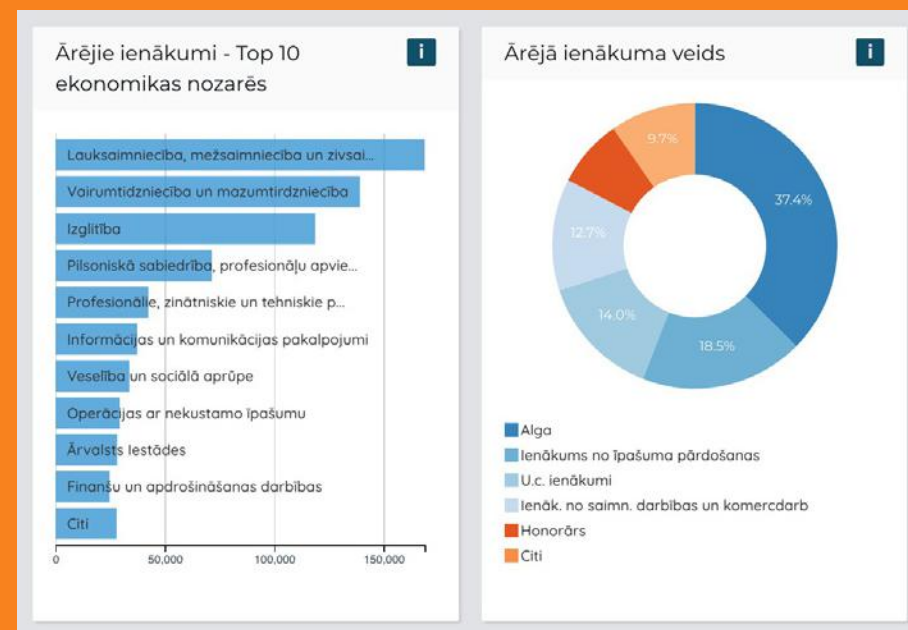
Likums uzliek par pienākumu valsts amatpersonām iesniegt deklarācijas, norādot tajās informāciju par:

- saistībām un finanšu ieguldījumiem,
- citiem amatiem, ko valsts amatpersona ieņem papildus valsts amatpersonas amatam,
- kustamo un nekustamo mantu,
- piederošajām kapitāla daļām vai akcijām komercsabiedrībās,
- piederošajiem finanšu instrumentiem,
- skaidras un bezskaidras naudas uzkrājumiem,
- pārskata periodā gūtajiem ienākumiem,
- parādsaistībām,
- darījumiem virs noteiktā sliekšņa,
- laulātajiem un ģimenes locekļiem.

Digitālajā rīkā ir izveidota sadaļa par 13. Saeimas deputātu amatpersonu deklarācijām, kuras mērķis ir sniegt visaptverošu pārskatu par deputātu “ārējām interesēm” (saistībām, kas neizriet no deputāta amata).

Digitālais rīks deklarāciju sadaļā ļauj iegūt šādu informāciju:

1. Kopējais ārējo saistību skaits, ko deklarējuši katras frakcijas deputāti.
2. Frakcijas deputātu ar amata pienākumiem nesaistīto ienākumu kopējā vērtība.
3. Salīdzināt kopējās vērtības dažādiem ienākumu veidiem atkarībā no frakcijas.
4. Deputātiem piederošo kopējo kapitāla daļu un akciju vērtība dažādās nozarēs.
5. Cik deputātiem papildus amatpersonas amatam ir vēl kāds amats.
6. Apskatīt deputātu “profilus”, kuros uzrādīti dažādie ienākumu avoti.

13. Saeimas deputātu ārējie ienākumi (2019)

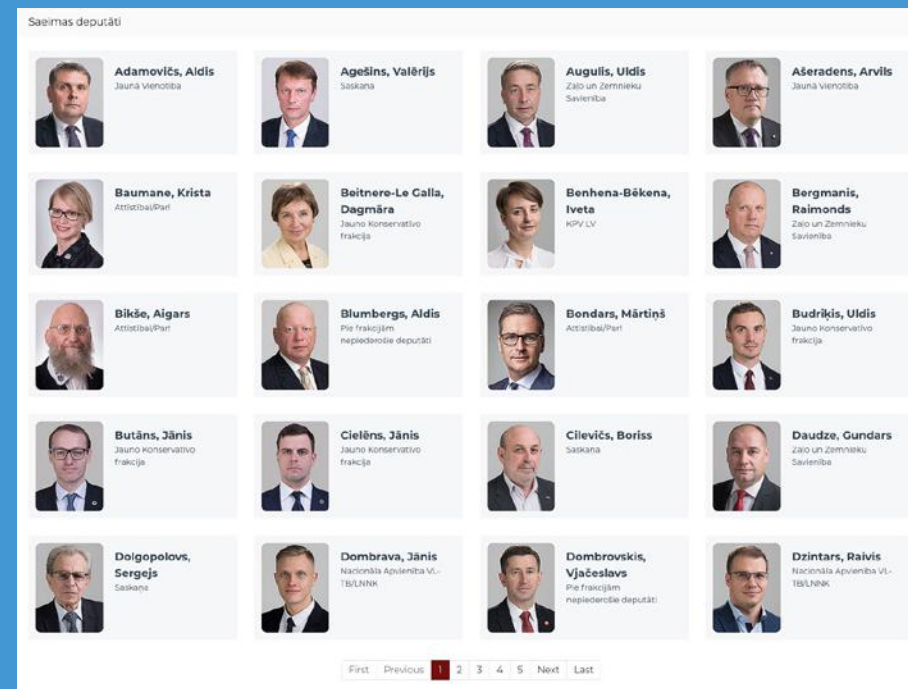
Deputātu datubāze

Mājaslapā pieejama sadaļa ar sīkāku informācija par 13. Saeimas deputātiem.

Arī šeit iekļautās informācijas klāstu nākotnē paredzēts paplašināt.

Šobrīd iespējams veikt šādas darbības:

- 1. Atlasīt deputātus pēc frakcijas, dzimšanas gada un dzimuma.**
- 2. Ērti piekļūt pārējās sadaļās iekļautajai informācijai par deputātu maksājumiem politiskajām organizācijām un ārējām saistībām.**
- 3. Uzzināt vairāk par saviem deputātiem, ieskaitot kontaktinformāciju, iegūto izglītību un partijas piederību.**

13. Saeimas deputāti

Informācijas atjaunošana un precizitāte

Delna manuāli iegūst informāciju KNAB datu bāzē, lai katra mēneša beigās atjauninātu datus digitālajā rīkā. Par datu un informācijas pareizību ir atbildīgas politiskās partijas, kas ziņo par ziedotājiem un iesniedz deklarācijas KNAB, kā arī KNAB, kas tālāk šo informāciju publicē savā datubāzē.

Digitālais rīks “Deputāti uz Delnas” izmanto datus, kas ir publiski pieejami atbilstoši [Politisko organizāciju \(partiju\) finansēšanas likumam](#) un likumam [“Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”](#).

Galvenie informācijas avoti ir [Partiju finanšu datubāze](#), ko uztur KNAB, un [Valsts amatpersonu deklarāciju datu bāze](#), ko uztur Valsts ieņēmumu dienests (VID). Papildus tam dati ir gūti arī, apmeklējot Saeimas mājaslapu un privāto kompāniju reģistrus (Lursoft, Firmas.lv).

Ņemot vērā, ka Delna manuāli iegūst un “attīra” datus, lai padarītu tos lietotājam draudzīgus, ir iespējams, ka informācija ne vienmēr ir pilnīgi precīza.

Delna iesaka informāciju rūpīgi salīdzināt ar pirmavotu (KNAB, VID un citu institūciju interneta vietnēm) pirms tālākas publicēšanas.

Gadījumos, kad ieraugāt neprecizitātes informācijā vai nepilnības rīka darbībā, lūgums sazināties ar Delnu, rakstot uz e-pastu deputatiuzdelnas@delna.lv.

© 2021 Sabiedrība par atklātību – Delna
Citadeles iela 8, Rīga, LV-1010, Latvija
+371 67285585
ti@delna.lv / www.delna.lv / www.deputatiuzdelnas.lv